

WIENBLADET

KYRKOHERDENS ORD

Vid vårterminens slut skriver jag dessa ord som du läser när höstterminen står för dörren. Jag ser tillbaks på en termin där livet sakta återvände till vår församling. Efter månader och år av påtvingade begränsningar har vi kunnat fira både Valborg, Nationaldag och diverse sommarfester. Församlingens livspuls har förvisso tickat på under hela pandemin. Varje söndag har vi firat högmässan; detta som är Kyrkans hjärtslag och helt nödvändigt för en församlings överlevnad. Men vi vill ju mer än att bara överleva; vi vill ju ha liv i överflöd! Att vara församling är också att mötas i vardagen och att mötas till fester. Det vill vi verkligen göra detta kommande år.

Svenska kyrkan hade mycket tidigt i förra seklet representanter i Wien i samarbete med bl a Svenska Israelmissionen. 1922 fick denna representation en fast adress i staden på Seegasse 16 i 9:e Bezirk. Den gemenskap som växte fram där och som i många år bars av den legendariska sys-

ter Anna-Lena blommade slutligen ut till en församlingsbildning inom Svenska kyrkan; en församling som lever än idag. För att minnas och hylla de pionjärer som gått före oss – och för att styrka oss inför kommande tider inbjuder vi nu redan i oktober till en 100-årsfest av Svenska kyrkans fasta närvaro i Wien. Till denna fest är några representan-

ter för svenska och österrikiska sammanhang särskilt inbjudna; men de viktigaste festdeltagarna är den "vanlige" församlingsmedlemmen; du som läser dessa rader.

Härmed inbjuder jag dig till att vara med på vårt firande; att högtidligt blicka tillbaks och förväntansfullt se framtiden an. På annan plats här i Wienbladet framgår hur och var firandet äger rum. Varmt välkommen! Det skall bli roligt att träffa dig. Jag skulle uppskatta om du har möjlighet att meddela i förväg att du avser att komma. Skriv en rad till oktoberfest@svenskakyrkan.at eller ring mig; telefonnummer finns längre bak i tidningen.

Dessutom ser vi fram mot ett verksamhetsår med de "vanliga" högtiderna: kanelbullens dag, ärtsoppeservering och någon form av julmarknad. Just denna kanske behöver ytterligare någon tid för att fylla ut den invanda kostymen. Se längre fram i bladet och i våra sociala medier under höstterminen. Så fortsätter vi förstås med hjärtslagen, de regelbundna gudstjänsterna två gånger i veckan här i Wien och några gånger per termin på andra orter i församlingen. Även vid dessa regelbundna samlingar är det viktigt att vi hinner ses och byta några ord med varandra. Jag vill slå ett extra slag för kyrkkaffets överlevnad. Vi behöver fler frivilliga som kan ta ansvar någon gång per termin så att det aldrig skall fattas kaffe och kanelbullar när kyrkporten slås upp.

Prästen Peter

ORDFÖRANDENS ORD

För ett år sedan skrev jag om hopp och förtvivlan i anslutning till pandemin, därtill om hoppets seger över förtvivlan. Illa nog är temat lika aktuellt i år. Dock mindre relaterat till pandemi, utan mer betingat av politisk aggression som inte stoppar vid diplomatiska trösklar utan drivs till militära lösningsförsök. Vi har med förtvivlan i vårt närområde sedan 90-talet sett en tendens och lockelse i vissa regioner till att lösa politiska ambitioner med militära medel. Före detta Jugoslavien, Georgien, Moldavien och Ukraina är de exempel som är mest närbelägna.

Jugoslavienkrigen blev en mycket dyr läxa för oss Europeer. Vi lever än idag med mycket svåra konsekvenser av detta krig. Förtroendet i fria demokratiska processer, transparens i samhället och folkvaldas insatser för sin befolkning är låg, trots EUs statuter och ambition att just säkerställa dessa värden inom EU och i dess närområde. I de senare fallen i vårt närområde – Georgien, Moldavien och Ukraina står en ledare och ett land bakom alla dessa kriser och därav följande personliga katastrofer. I över 20 års tid har maktstrukturer skapats och förankrats i Ryssland, som grundar sig på värden – klart i motsats till våra Europeiska grundvärden.

Med krigets brutalitet, har det blivit klart att ett ställningstagande är nödvändigt, innan ev förhandlingar eller medelvägar kan påtänkas. Det här gör inte saken lättare och skyndar ej heller på en konfliktlösning.

Icke desto mindre är det ett nödvändigt klargörande som behövs för att kunna lösa den knut som är slagen i och kring Europa. I detta läge får vi än en gång hoppas och be för våra ledare och de drabbade om hoppets seger över förtvivlan.

Jag ser på Ukrainas kamp för sin existens och sina värden och tänker på ärkeängeln Mikael. Om detta vill jag dock inte dryfta allt för mycket här och nu. Däremot finns det en koppling till Mikael, som jag gärna vill ta upp, då vi just på den helige Mikaelens dag i höst, den 2 oktober, kommer att fira ett 100-årsjubileum för svenskkyrklig verksamhet här i Wien. Liknelsen i detta fall ligger klart i kampen för det goda. Det onda har oftast varit hunger, nöd och ensamhet orsakat av kriser, men det politiska mörkret före och under andra världskriget skall inte förtigas i vår historieskrivning – trots nedlagd verksamhet under den tiden. Vi kommer att fira både på Gentzgasse och i de tidigare lokalerna på Seegasse i 9.e Bezirk. Det blir stor fest med många gäster. Du är hjärtligt välkommen!

Till slut önskas god läsning ur detta nummer av Wienbladet!

Peter Ahlfont
Ordförande i kyrkorådet

CATHARINA STENSTRÖM LANGELAAR OCH GEERT LANGELAAR

Vi kan väl träffas vid örat? Förelår Catharina, när vi träffas i Svenska kyrkan under nationaldagsfirandet. Wienbladet stämmer träff med Catharina och hennes man, Geert för att få göra en intervju. "Örat" befinner sig framför ORF- Radio und Kulturhaus, det sk ORF- Funkhaus som ligger i fjärde distriktet i Wien. Det är här som de har sin arbetsplats. När vi några dagar senare träffas, berättar de att nästan hela huset är sålt. Det ska byggas lägenheter och snart även ett hotell. Stora delar av ORF:s verksamhet, bland annat Ö1 har flyttat till Küniglberg i 13.e distriktet. Catharina och Geert stannar kvar, de spelar nämligen båda i ORF- Radio Symphonie Orchester Wien.

Geert spelar första fiol och Catharina altfiol/Viola eller Bratsche som det kallas i Österrike. Geert berättar, att han spelar själva melodin på sin fiol och har därför nästan det tredubbla att öva. Altfiolen är fiolens storasyster. Altfiolen och fiolen har tre gemensamma strängar. Fiolen har även en hög "gnisslande" sträng som inte altfiolen har, skrattar Catharina. Altfiolen har en djupare sträng därtill. Virtuoser har flera höga toner och spelar snabbt. Altfiolen kan beskrivas som en kompromiss; "för liten för dess strängars längd men därigenom har den regnbågens färgrikedom". Det lyser om Catharina när hon talar om sitt instrument. Geert ler kärleksfullt åt henne.

Catharina skulle kunna vara i pension redan, men hon vill inte än. Hon älskar att spela och känna spänningen och publikens närvaro, när de uppträder. Geert tänker redan på allt han vill göra, när han har mer tid. Han älskar det marina, segling och stora fartyg. Han hade gärna velat ha ett yrke inom detta område, men så blev det inte. Hans föräldrar var båda musiker. Pappan, dirigent och hans mamma spelade fiol. Det var också hon som undervisade honom tills han fyllde 15 år. Inte alltid så lätt, speciellt i puberteten, menar han. Geert föddes i München men växte upp i Graz, Stockholm och Den Haag. En sann europé!

I Catharinas familj var det hennes farfar i Karlskrona, som höll på med musik. Han var tamburmajor. Catharina som föddes i Stockholm började att spela piano som femåring. När hon var nio år fick hon första gången möjlighet att spela altfiol och sen dess har hon fortsatt. 1980 började hon på kungliga Musikhögskolan i Stockholm. Hon har stor orkestererfarenhet tillsammans med Stockholms Symfoni- och operaorkester. Under en kammarmusikfestival i Umeå, där hon deltog, fick hon ett erbjudande av en gästande österrikisk Professor att komma ner till Wien. Här studerade hon ett år på Universitetet för Musik und darstellende Kunst och förälskade sig i stan. Efter ett år, åkte hon upp till Stockholm igen och

tog sin examen. Men längtan till Wien bidrog till att hon sökte sig hit igen. 1986 beslöt hon sig för att provspela till Radio Symphonie Orchester och hon vann! Catharina gjorde sin Diplomprövning i Wien 1987.

Vid den här tiden bestämde sig även Geert för att flytta till Wien för att här utveckla och fördjupa sitt spelande. Han vickade i samma orkester som Catharina under våren 1987. En kollega i orkestern föreslog att Geert, som ju kunde svenska, skulle prata lite med svenskan, Catharina. Det gjorde han och bestämde sig sedan för att provspela till orkestern och hade turen att vinna den. Så startade deras gemensamma historia. 1991 gifte de sig.

Deras arbetsdag varierar. De börjar punktligt vid kl. 9 eller 10. Antingen repeterar de fem timmar inför en konsert ett par dagar senare, eller har 5–6 timmar långa inspelningsdagar. På eftermiddagen och kvällen används salen av andra. Ofta är själva konserterna i Musikverein eller Konzerthaus, mera sällan i Funkhaus. Den enda dagen de kan repa i konsertlokalen är den dagen som konserten är. Man måste vara väldigt flexibel för att kunna jobba här. Det gäller även när man kan ta ledigt. Det bestämmer nämligen ORF. Ett tag var sommarledigheten först i september. Under nyår spelar de i Kina eller i andra länder. Som tur är kan de alltid fira jul tillsammans.

Wienbladets reporter, Anna Jakobson intervjuar Catharina och Geert

Det var inte alltid så lätt att pussla ihop när barnen var små. Nu är båda barnen vuxna och bor inte hemma längre. De spelar båda ett instrument som hobby men varken Catharina eller Geert har tjatat på dem. Vi går igenom rummen där alla instrument och rekvisita lagras. Stora koffertar och hyllor och mitt ibland allt sitter en man och övar på sitt instrument. Catharina och Geert har sina instrument både där och hemma. Naturligtvis måste de öva även hemma.

Finns det tid för annat också?

Catharina tycker om trädgårdsodling och att baka. Geert har sitt båtintresse. Tillsammans besöker de gärna olika utställningar i Wien. De åker också gärna till Sverige på sommaren. Geert har en bror som är bosatt i Västerås och som har ett sommarställe i Fårösund på Gotland. „Det är ingen sommar utan Gotland“ säger han. 2020, då pandemin gjorde det väldigt svårt att resa, var en sådan sommar. Pandemin gjorde även att många konserter ställdes in. Under nästan två år har de behövt bära munskydd under repetitioner och konserter. I maj togs kravet bort.

Catharina har genom Svenska ambassaden och Svenska kyrkan ibland

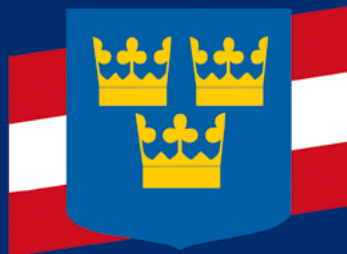
möjlighet att uppträda solo eller i kammarmusikaliska sammanhang. Hon spelar även med österrikiska ensembler då och då! Hon och Geert, besöker Svenska kyrkan i Wien regelbundet. Ibland är hon kyrkvärd och då kan det hända att kantorn, Katharina Hieke, frågar om hon vill spela under en gudstjänst. Catharina spelar även på högtidsdagar, såsom Sveriges nationaldag. När vi ses för intervjun är det i juni och det är varmt. Catharina har just tillsammans med Ida Ahlfont beställt tomtar och ljusstakar till pysselståndet som är välbesökt under julmarknaden. Catharina tycker att kyrkan i Wien inte bara är en plats för religiös samvaro utan även en plats som välkomnar alla och där man blir sedd och hörd. En viktig plats.

Vi har avslutat intervjun i det fina personalkaféet i huset och Catharina och Geert har bjudit på fika.

Wienbladet tackar för intervjun och önskar lycka till!

Anna Jakobson

Österreichisch
Schwedische
Gesellschaft

Catharina och Geert på sin arbetsplats ORF Funkhaus

KYRKORÅD

Kyrkorådets ledamöter väljs på kyrkostämman, vår församlings högsta beslutande organ. Stämman sammankallas två gånger per år, i april och oktober. Generellt sker val till kyrkorådet vid stämman på hösten, då antas även nästa års budget och vid vårstämman ligger fokus på föregående års bokslut.

Det här är församlingens kyrkoråd fram till höststämman:

Peter Styrman	kyrkoherde
Peter Ahlfont	ordförande
Mats Lundin	vice ordförande
Johan Pihl	sekreterare
Ulf Karlsson	vice sekreterare
Cecilia Winkler	kassör
Agneta Waneck	vice kassör
Isabell Schlyter	ledamot

Kerstin Winopal ledamot
Sofia Hjertonsson adjungerade led.
Revisorer: Mats Eklund, Jonas Pettersson
Valberedning: Herbert Winopal, Anders Rosengren

Vi som kyrkoråd arbetar för en levande kyrka, dit du som kyrkobesökare ska känna dig välkommen. Om du har några frågor eller synpunkter på kyrkans verksamhet, tag gärna kontakt med oss! Kontaktuppgifter finns på sista sidan i Wienbladet.

**HÖSTSTÄMMAN ÄGER RUM
DEN 16 OKTOBER KL 12:30
KOM OCH GÖR DIN RÖST HÖRD!**

FÖRSAMLINGENS WEBSHOPAR

Vi har bildat en grupp som kommer att jobba med församlingens webshopar. Vi jobbar på en WordPress plattform och det kan t.ex. handla om att aktualisera websidor, ladda upp foton till webshoppen eller hantera produktlistor. Är du intresserad att bidra och ha ett begränsat ansvar inom vår lilla grupp? Arbetet kan med fördel utföras hemifrån.

Hör av dig till Katharina om du vill veta lite mer!
E-mail: kantor@svenskakyrkan.at

Svenska Skolan i Wien- en skola där vi förenar det bästa av två världar!

Svenska skolan i Wien är en för- och grundskola som följer svensk läroplan och välkomnar barn av alla nationaliteter. Vi har en trespråkig förskoleverksamhet på svenska, tyska och engelska och en trespråkig förskoleklass som vänder sig till barn året innan de ska börja åk 1. I vår svenska grundskola undervisar vi även på tyska och engelska så eleverna har en bra grund att stå på för fortsatt skolgång på österrikiskt gymnasium eller internationell skola. Förutom språk är våra starka sidor vår uteverksamhet med två fina lekplatser och ett nära samarbete med föräldrarna.

Våra verksamheter

Förskola, 2-5 år

Förskoleklass, 5-6 år

Grundskola, åk 1-6

Fritidsverksamhet

Kompletterande svenskundervisning

för barn och ungdom, som går på andra skolor, 6-16 år

**Scheibelreitergasse 15
A-1190 Wien, Österrike
Tel. +43-(0)1-320 79 80**

E-post:

susanne.hiort@svenskaskolan.at

Hemsida:

www.svenskaskolan.at

www.lonneberga.at

Välkomna på ett besök!

Susanne Hiort

Rektor

Svenska Skolan i Wien

ju fler vi är tillsammans...

Är du svensktalande och kvinna då är

SWEA® Austria

det perfekta nätverket för dig! Som utlandssvensk söker man sig gärna till det familjära. Älskar du allt svenskt och vill inte tappa bort svenska språket, kom absolut med! Vår gemensamma nämnare är att vi främjar den svenska kulturen, traditionerna och värnar om det svenska språket.

Vi är en dynamisk förening med många och varierande aktiviteter och intressegrupper både online och offline. Du hittar säker något som passar just dig. Det som inte finns nu går att utveckla. Genom ditt medlemskap stöttar du också våra donationer och stipendier både lokalt och internationellt. Alla som är med i **SWEA Austria** är också medlemmar i ett globalt nätverk med ca 6000 andra svensktalande kvinnor utspridda över hela världen!!!

Läs mer om **SWEA Austria** på vår webbsida och bli en av oss redan idag!!!

Välkommen!

Kontakta oss på: austria@swea.org Besök oss på: www.austria.swea.org

KYRKOHERDENS LILLA BIBELKOMMENTAR

Markusevangeliet är det kortaste av de fyra evangelierna; forskarna är överens om att det också är det äldsta. Markus börjar väldigt abrupt med konstaterandet att "Här börjar evangeliet om Jesus Kristus, Guds Son". Genast börjar han så berätta om Johannes döparen. Likadant är det med Lukas. Han börjar sitt evangelium med att säga att han skall berätta den redan kända berättelsen om Jesus, men i rätt ordning! Så börjar också han med Johannes döparen. Precis som Samuel och Isak långt före honom och Jesus strax efter honom själv föddes Johannes på ett ovanligt sätt. Hans föräldrar var mänskligt sett för gamla för att få barn. En dag när hans far Sakarias, som var präst, tjänstgjorde i templet fick han möta en ängel som berättade att de skulle få en Son. Sakarias uttryckte sitt tvivel och som ett tecken på att det var Gud som handlade blev han plötsligt stum och kunde inte tala – han fick i fortsättning- en meddela sig skriftligt med vänner och familj. Dock, hustrun Elisabet blev otve- tydligt gravid!

Ett halvår senare kom ängeln till Maria och den historia vi känner från advents- och jultiden tar sin början. När tonåringen Maria blir orolig över sin graviditet får hon rådet att besöka sin släkting, den gravida Elisabet. Att besöka någon äldre erfaren person när man möter en okänd livssituation är ett mycket gott råd! När Maria kommer hem till Elisabet berättas att Johannes sparka-

de till i Elisabets mage, som en hälsning ofödda barn emellan. Redan när de båda låg i moderlivet kände Johannes igen Jesus och kunde påkalla världens uppmärksamhet mot honom. Gud har redan kallat den ofödde, som det står i Jes 49: "Herren kallade mig redan i moderlivet, han nämnde mig vid namn redan i min mors sköte". När detta sker i Elisabets hem blir Maria så fylld av glädje att hon sjunger en av bibelns vackraste lovsånger; Magnificat. Läs den gärna, den står i Luk 1:46–55. Kyrkan i hela världen använder den varje dag när man ber Vesper på kvällen. När Elisabets barn sedan föds blir det stor uppståndelse över att han skall heta Johannes; det passar inte i den slakten. Sakarias, som mött ängeln, står på sig och skriver just: "Johannes är hans namn". Då släppte stumheten och han kunde tala. Hans första ord var en lovsång som kommit att kallas Benedictus, en välsignelse. Även den ingår i Kyrkans dagliga böneskatt och sjungs varje morgon i Laudes. Vi kan läsa den i Luk 1:68–79.

Johannes döparens uppdrag var att förbereda världen på Guds Sons ankomst. Den hade förutsagts av profeter 1000 år eller mer. Nu blev Johannes den siste i den raden. Hans tillvägagångssätt var profetens. Profeter har ofta gåvan att se detaljer i tillvaron, att identifiera gränsen mellan rätt och fel i stora komplexa sammanhang. Dessutom ställer de obekväma frågor som kan oroa den som vill driva sin egen linje i stället för Guds. Makthavare i alla tider har varit rädda för profeter, behandlat dem

illa men samtidigt anat att de egentligen har rätt. Johannes var en av dessa. Han var inte särskilt verserad i sitt tilltal och han visade både makthavare och vanligt folk på hur de lämnat Guds väg och gett sig av åt andra håll. Man kan säga att han, ganska brutalt, gav dem insikt om sina synder. När insikten infunnit sig förmedlade han Guds förlåtelse på två sätt: 1) Han döpte folket i Jordan och 2) han visade människor till Jesus, som är försoningen för våra synder. Den vuxne Johannes försätter alltså den oföddes gärning.

Det är intressant att även Jesus, som är syndfri, begär att få bli döpt av Johannes. Döparen, som känner honom försöker slipa men Jesus menar att det som nu skall ske är viktigt för hans kommande gärning. Nu kan vi föreställa oss vattnet i Jordan där Johannes redan döpt så många. Alla dessa

har gått ner i vattnet och blivit renade från sina synder. Vi vet ju hur diskvattnet blir när man gjort undan stordisken och kanske tagit stekpannan på slutet; all möjlig skit flyter omkring i det renande vattnet. I sådan smuts stiger Jesus ner och låter den formligen ösas över sig; han dränks in i folks synder – och då händer det: Himlen öppnas och Guds Ande kommer till jorden.

När Jesus döps av Johannes i Jordan får vi en i förtida demonstration av Jesu ärenden på jorden; en slags trailer. Han lämnar den himmelska härligheten för att möta människor som övergett de rena planer som Gud hade för dem och därför smutsats ner av synden. Jesus, Guds Son, kommer från himlen för att möta dig och mig. Och han gör det fortfarande! Varje högmässa i kyrkan, varje morgon- eller aftonbön hemma hos dig är en sådan mötesplats där döparundret kan ske. Jesus låter de synder som begränsar dig skölja över honom och i utbyte ger han dig den Helige Ande som öppnar dig för din fulla potential det som han kallade dig till redan i moderlivet. Vi kan aldrig begripa det där; för det mesta märker vi det inte ens. Det sker ändå – och för att vi skall kunna tro det och lita på det har vi evangeliernas förkunnelse om Johannes döparen och de märkvärdigheter som Gud lät ske kring honom. Johannes är inte vår frälsare, men han visar oss vägen till att kunna möta Herren Jesus i vårt inre. Johannes uppmanar oss: Omvänd er! Guds rike är nära!

Peter Styrman

SOMMARFESTER I FÖRSAMLINGEN

Vi har firat vår och sommar - naturens egen förkunnelse över att livet är starkare än döden - på många ställen i vår församling.

Redan den 30 april firades Valborg både i Budapest, under närvaro av Sveriges ambassadör därstädes, Dag Hartelius, och i Wien på kyrkans innergård där den avgående OSSE-ambassadören Ulrika Funered värtalade.

Sommaren har firats i Kärnten där många svenskar träffades den 12 juni på Landgasthof Plöschenberg. Präst och kantor ledde en sommargudstjänst med fantastisk utsikt och bordets läckerheter lät inte skämmas för sig.

Vidare firades sommargudstjänst och sommarfest i samarbete med Sveriges ambassad i Prag den 23 juni. Även här med en oerhörd utsikt över staden och

en generositet från ambassadens kök som trivdes väldigt bra i våra munnar. Vidare firades sommargudstjänst och sommarfest i samarbete med Sveriges ambassad i Prag den 23 juni. Även här med en oerhörd utsikt över staden och en generositet från ambassadens kök som trivdes väldigt bra i våra munnar.

Sommarfest med traditionell midsommarstång och utsikt över Prag

Midsommarfirande i Salzburg

På midsommarafton firade vi i Salzburg. Den här gången utomhus i den vackra slottsparken i Hellbrunn. Några sommarsalmer och ett par danslåtar kring midsommarstången hanns med innan ovädret brakade loss och påminde oss om svenskt midsommarklimat.

Slutligen var det högmässa med sommarfest med dans och buffé på Gentzgasse den 26 juni. Oerhört befriande att äntligen se en stor skara människor på vår innergård och att alla stolar i kyrkan behövdes för gudstjänsten.

Många ville vara med och dansa runt midsommarstången på Gentzgasse

SEPTEMBER

- Sön 4** 11:00 Högmässa
12 sön efter trefaldighet
Friheten i Kristus
- Ons 7** 15:00 Seniorträff
18:00 Vespermässa
- Lör 10** 19:00 Ung i Wien
- Sön 11** 11:00 Högmässa
13 sön efter trefaldighet
Medmänniskan
- Ons 14** 18:00 Vespermässa
- Sön 18** 11:00 Högmässa
14 sönd efter trefaldighet
Enheten i Kristus
- Ons 21** 18:00 Vespermässa
- Tor 22** 18:00 Stickcafé
- Sön 25** 11:00 Högmässa
15 sönd efter trefaldighet
Ett är nödvändigt
13-16:00 Loppis
- Ons 28** 18:00 Vespermässa

Följ oss på Facebook!
Facebook.com/SvenskaKyrkan.Wien

OKTOBER

- Sön 2** 11:00 Festhögmässa för
100-årsjubileum
Den Helige Mikael's dag
Ånglarna
16:00 Musikgudstjänst i
Messiaskapellet,
Seegasse 16, 1090 Wien
se sidan 19 för mer information
- Tis 4** Kanelbullens dag
Café 12:00-18:00
- Ons 5** 15:00 Seniorträff
18:00 Vespermässa
- Tor 6** Konsert, Eva Panner Frisch med
vänner se mer info i veckobrev
- Fre 7** Gudstjänst i Prag
- Sön 9** 11:00 Högmässa
Tacksägelsedagen
Lovsång
- Mån 10** 19:00 Ung i Wien
- Ons 12** 18:00 Vespermässa
- Tor 13** 18:00 Stickcafé
- Fre 14** Gudstjänst i Klagenfurt
- Lör 15** Gudstjänst i Budapest

Sön 16 11:00 Högmässa
18 sön efter trefaldighet
Att lyssna i tro
12:30 Kyrkostämma

Ons 19 18:00 Vespermässa

Sön 23 11:00 Högmässa
19 sön efter trefaldighet
Trons kraft

Ons 26 18:00 Vespermässa

Sön 30 11:00 Högmässa
20 sön efter trefaldighet
Att leva tillsammans

NOVEMBER

Ons 2 15:00 Seniorträff
18:00 Vespermässa

Lör 5 Allahelgonagudstjänst
på finska med Ella Boba

Sön 6 11:00 Högmässa
Alla själars dag
Vårt evighetshopp

Ons 9 18:00 Vespermässa

Tor 10 12:00–18:00 Ärtsoppa
18:00 Stickcafé
19:00 Ung i Wien

Sön 13 11:00 Högmässa
Sön före domsöndag
Vaksamhet och väntan

GRUPPVERKSAMHET

I vår församling har vi en regelbundna träffar med grupper och körer. Läs mer om detta på sidorna 20–22.

BARNENS GUDSTJÄNST

I samband med varje högmässa på Gentzgasse firas Barnens Gudstjänst se mer information på sidan 24.

BRASKLAPP

Slutligen en liten brasklapp: Vi har nu lärt oss att program kan behöva ändras med kort varsel. För att vara på säkra sidan är det bra att följa med i vårt veckobrev som skickas varje måndagkväll.

Får du inte brevet? Kontakta prästen
Peter: kyrkoherden@svenskakyrkan.at

Vi skickar ut veckobrevet varje måndag kväll under terminstid. Ibland sorteras de som "spam" – titta efter där om du saknar brevet.

SÖNDAG XL

XL brukar beteckna "extra Large" något som är lite större än det stora. Kyrkans stora uppgift och glädjeämne är att fira högmässa. Det gör vi också regelbundet, varje söndag i vår församling.

Vissa söndagar kan det vara roligt att ta ut svängarna lite extra, det gör vi ett par gånger per termin och bjuder in till ett föredrag/samtal vid kyrkkaffet efter högmässan. Terminens första Söndag XL infaller den 2 oktober när vi firar 100 år. Håll utkik i veckobrevet under hösten för information om novembers Söndag XL.

HÖSTLOPPIS

Tillsammans med finska församlingen anordnar vi loppis på innergården efter högmässan den 25 september. Om du vill boka bord, kontakta Cecilia!
cecilia.winkler@svenskakyrkan.se.

100-ÅRSJUBILEUM

Församlingen blir 100 år i år och detta firas den 2 oktober. Se sidan 19 för mer information!

KANELBULLENS DAG 4 OKT

Den 4 oktober är det Kanelbullens Dag och det serveras bullar i caféet 12-16:00!

ÄRTSOPPA

En regelbunden tradition i vår församling är ärtsoppetorsdagen. Vi serverar hemkokad ärtsoppa, välstekta pannkakor och specialimporterad punsch. Reservera gärna torsdagen den 10 november - då puttrar soppkitteln nästa gång.

JULMARKNAD

Så här i pandemitider kan vi av många anledningar inte planera en stor julmarknad som vi var vana vid innan 2020. Osäkerheten är tyvärr för stor vad det gäller hur vi ska hantera logistiken, beställningar och förberedelser om vi några dagar före den planerade julmarknaden får besked om att det blir lock down igen.

I år satsar vi därför på en julmarknad såsom vi utförde den 2021 med förbeställningar i julmarknadens webshop och avhämtning på bokad tid på Gentzgasse. Vi hoppas även att vi kan ha en liten affär i våra lokaler som kommer att ha öppet i samband med utlämning av varor. Webshopen kommer att vara öppen 7-20 november. Första dag för utlämning av beställda varor kommer att vara lördagen den 26 november.

På följande adress kommer du till webshopen, öppettiderna och tidsbokning: <https://julmarknad.svenskakyrkan.at>

Aktuell info om julmarknad och julmaten kommer i god tid med veckobrevet, se s 15

JULMAT

Hos Svenska kyrkan i Wien kan du beställa din svenska julmatkasse. Det är här du kan beställa julsinka och lax till julbordet. Webshopen är öppen för beställningar mellan 15-29 november.

När du fått din beställningsbekräftelse bokar du tid för hämtning, ange då samma mailadress som för matbeställningen så att vi kan koppla ihop dem!

Hämtning av beställda varor sker hos Svenska kyrkan i Wien, Gentzgasse 10, 1180 Wien helgen och måndag innan jul:

Lördag 17 december

Söndag 18 december

Måndag 19 december

Med följande adress kommer du till beställningssidan för julmatkassen:

<https://julmaten.svenskakyrkan.at>

*Högtidsdag Svenska kyrkan
100 år i Wien
2 oktober*

*11:00 FESTHÖGMÄSSA i Svenska kyrkan på Gentzgasse 10
12:30 Svenskt kyrkkaffe med extra specialiteter
16:00 Musikgudstjänst med högtidstal Messiaskapelle,
Seegasse 16 1090 Wien*

SVENSKA KYRKAN FIRAR 100 ÅR I WIEN

Den 2 oktober kommer vi att fira stort i vår församling. Enligt de dokument vi har till förfogande fick Svenska Israelmission sin fasta adress på Seegasse 16 för hundra år sedan – 1922. Vi vet att det firades ett 50-årsjubileum 1972 och nu är det alltså dags för seklet jämt för det som utvecklats till Drottning Silvias församling. Vårt firande i år kommer att stå på tre ben.

Först kommer det att firas en festlig högmässa i Sala Terrena den 2 okt kl 11. I den högmässan kommer gudstjänstordningen som var i bruk 1922 att användas. I församlingens bibliotek finns det misale (gudstjänstbok med mässans ordning) kvar som Svenska Israelsmissionen fick som gåva för att fira gudstjänst på Seegasse. Domkapitlet i Visby har gett tillstånd att använda denna gamla ordning just på jubileet. Gudstjänsten kommer att firas med festlig musik.

Efter gudstjänsten inbjuds till gemenskap och mingel i församlingens lokaler och på innergården. Det kommer att serveras goda drycker och välsmakande handmat. I glatt sällskap träffas vi till samspråk, goda möten och kära återseenden.

Kl 16 fortsätter festen, men nu på ursprungsorten Seegasse 16. Vi inbjuder till musikgudstjänst där det också kommer att berättas en del minnen från församlingens långa historia. Den som har något att bidra med i denna fråga uppmanas att kontakta

kyrkoherden Peter (se kontaktuppgifter längre bak i bladet). Musikaliskt kommer gudstjänsten att gestaltas av församlingens nuvarande och tidigare sång- och musikutövare.

Till hela detta firande har det särskilt bjudits in några som inte är i Wien eller Österrike till vardags; bl a företrädare för Visby stift, Svenska kyrkan centralt, Evangeliska kyrkans biskop och superintendent, och i församlingen tidigare tjänstgörande präster och musiker.

Viktigare är dock att detta är församlingens firande och härmed inbjuds var och en församlingsmedlem eller församlingvän att anmäla sig. Tveka nu inte utan skriv genast en rad till oktoberfest@svenskakyrkan.at och meddela din närvaro på det stora festen den 2 oktober på Gentzgasse och Seegasse. Varmt välkommen!

BABYGRUPP FRÅN 0-2 ÅR TONFISKARNA 0-6 ÅR

Onsdagar kl. 10.00-12.00

På våra träffar finns möjlighet att träffa andra barn och föräldrar för att prata svenska. Sjunger och fikar gör vi också förstås!

Att vara med i babygruppen är gratis för församlingens medlemmar. Icke medlemmar betalar 5 € per gång eller 40 € för en termin.

Kontakt: Nadja Ericson
Telefon: 0699-161 691 08
E-mail: skutwienvolontar@gmail.com

Måndagar kl 16:00-18:00

Välkommen till kyrkan för att mötas samtala, leka och sjunga på svenska. Vi heter TonFiskarna för vi tycker om att ta ton och sjunga. Soppa, smörgås, kaffe och te finns framdukat på våning 2.

Att vara med i småbarnsgruppen är gratis för medlemmar i Svenska kyrkan i Wien. Medlemmars barn fikar gratis!

Är man inte medlem betalar man en terminsavgift (40 €/termin) eller engångsavgift (5 €/gång).

Kontakt: Katharina Hieke
Tel: 0699 194 77 215
E-mail: kantor@svenskakyrkan.at

TONPRICKARNA BARNKÖR FRÅN 7 ÅR

Vi bjuder in till sång med barn på söndagar efter högmässa och kyrkkaffe; ungefärlig tid är kl 12:30 - 13:00. Den främsta målgruppen är barn i tonprickarålder dvs. 7-11 år, men även andra åldrar är välkomna!

Kontakt: Katharina Hieke
Tel: 0699 194 77 215
E-mail: kantor@svenskakyrkan.at

KYRKOKÖREN

Onsdagar kl. 19:00–21:00

Kyrkokören är en vuxenkör för var och en som tycker om att sjunga på svenska. Kören medverkar regelbundet i kyrkans gudstjänster samt vid traditionella högtider så som Lucia, Valborg, nationaldagsfirande samt midsommarfirande. Med jämna mellanrum samlas vi till After choir efter körövningen. Välkommen att prova på.

Kontakt: Katharina Hieke

Tel: 0699 194 77 215

E-mail: kantor@svenskakyrkan.at

Följ oss på Instagram
Instagram.com/svenskakyrkanwien

SVENSKTRÄFF I PRAG

Bor du, eller befinner du dig tillfälligt i Prag och är över 18 år? Då har du möjligheten här att få kontakt med andra svenskar och svenskintresserade i Tjeckien.

Vi träffas kl 19:00 den andra lördagen i månaden på Lya Beer Café, Krymska 39, 10100 Praha. <https://lyabeercafe.cz>

Kontakt: Daniel Jerabek

Tel: +42 0605114076

E-mail: jerabec@hotmail.com

printed by:

Wir machen Druck.de
 Sie sparen, wir drucken!

SENIORGRUPPEN

Första onsdagen i månaden kl 15:00 samlas ett piggt gäng damer och herrar kring kaffeborden på Gentzgasse.

Samtal, senaste nytt och trevlig samvaro. Vårt namn till trots har vi ingen åldersgräns, alla är hjärtligt välkomna!

Kontakt: Anita Kager
Tel. 02243-37867
Mobil: 0676-5909407
Mail: kager-anita@aon.at

KONFIRMANDER

Förutom vigselvälsignelse och dop finns också möjlighet till konfirmandläsning på Svenska kyrkan.

Är du mellan 14-16 år och är intresserad av att veta mer om konfirmandläsning så kontakta kyrkoherden.

STICKCAFÉ

Vi träffas en torsdag i månaden för att sticka, eller virka och prata. Ta med dig det du stickar på, så att vi kan inspireras av varandra! Om intresse finns kan vi också sticka till ett hjälpstickningsprojekt. Ingen kostnad, men lägg gärna en slant för fiket!

Vänligen anmäl dig till Ida Ahlfont
Mail: stickflickorna@hotmail.se

UNG I WIEN

Bor du i Wien med omnejd och är över 18 år? Då är du varmt välkommen till våra träffar i Svenska kyrkans lokaler.

Vi träffas den 10:e varje månad och pratar, fikar, spelar spel m.m.

Har du tips om något som händer i stan, säg gärna till i god tid så gör vi en aktivitet av det! Inget anmälningskrav, men hör gärna av dig om du tänker komma, det underlättar ev. matplanering!

Kontakt: Nadja Ericson
mobil 0699-161 691 08
Email: skutwienvolontar@gmail.com

Sveriges ambassad

Sveriges ambassad i Wien informerar

Val 2022

Söndagen den 11 september 2022 är det val till riksdag, region- och kommunfullmäktige. Svenskar som är folkbokförda utomlands kommer att få ett utlandsröstkort och valsedlar från Valmyndigheten i Sverige.

Val till Sveriges riksdag och Europaparlamentet är en prioriterad verksamhet för samtliga utlandsmyndigheter och i ljuset av regeringens demokratisatsning är den här frågan än mer aktuell och relevant.

Förtidsrösta på svenska ambassaden i Wien:

Ambassaden i Wien kommer att vara öppen för röstmottagning under ordinarie expeditionstider måndag till fredag kl. 09.00-11.00 från den 22 augusti till och med den 6 september.

Under följande tider kommer ambassaden även att ha öppet i vårt vackra Schwedenhaus för röstmottagning:

- ◆ Torsdagen den 25 augusti kl. 16.00-18.00
- ◆ Tisdagen den 30 augusti kl. 16.00-18.00
- ◆ Lördagen den 3 september kl. 10.00-12.00

Under samma tidsperiod kommer även de svenska konsulatet i Graz, Innsbruck, Klagenfurt, Linz och Salzburg fungera som vallokaler under sina ordinarie expeditionstider. Svenska konsulatet i Bratislava kommer också att hålla öppet för röstmottagning.

På vår hemsida hittar du mer information: www.swedenabroad.se/wien

Brevrösta från utlandet:

Alla som befinner sig utomlands kan brev rösta från den 28 juli, det vill säga skicka sin röst med posten. Brevröstningsmaterial skickas i förväg till alla som är med i röstlängden. Brevröstningsmaterial kan även upphämtas på en svensk ambassad eller ett konsulat.

Mer information finns på Valmyndighetens hemsida: www.val.se

DOP OCH VIGSEL

Att ta emot en ny människa i livet är stort. Att få barn är en överväldigande upplevelse. Att få bära fram någon till dopet är ett sätt att visa tacksamhet och vördnad över livet samtidigt som man lägger sitt barn i Guds händer. I dopet blir man upptagen i Guds familj, Kyrkan. Barndopet är också en chans att samla släkt och vänner att glädjas åt den större familjen. Om du inte döptes som barn kan man som vuxen ta steget och låta döpa sig.

Att låta välsigna sitt äktenskap handlar om att låta den kärlek man uttryckt inför en borgerlig vigselförrättare inneslutas i Guds kärlek och hämta kraft från den.

Familjen är en viktig del i Guds församling och därför har dop och vigsel av tradition en framstående ställning i Svenska kyrkan. När det gäller praktiska ting om tänkbar plats eller kostnader står prästen Peter alltid till förfogande för samtal.

Vår kyrka i Wien är ett utmärkt rum för dessa högtider men det kan också gå bra att föreslå andra platser i vår stora församling. Generellt kan man säga att dop alltid är gratis medan vi tar en avgift för vigselvälsignelse. Omkostnader vid ev resor måste alltid bestridas av den som önskar den kyrkliga handlingen.

BARNENS GUDSTJÄNST

När vi firar högmässa på söndagarna firar vi också alltid barnens gudstjänst. Barn och vuxna tänker olika när man hör bibelord. Under den delen av gudstjänsten när vi läser ur bibeln och hör predikan bjuder vi in till en samtals- lek- och pysselstund för barn. Resten av gudstjänsten, inledningen med lovsånger och själva nattvarden firar vi förstås tillsammans.

För att kunna erbjuda detta regelbundet och helt säkert behövs några som utifrån ett befintligt material kan tänkas ta ett frivilligt ansvar någon gång per termin. Är det du?

Hör i så fall av dig till prästen Peter och anmäl ditt intresse så får du veta mer.

MEDLEMSKAP

Som medlem i Svenska kyrkan i Wien bidrar du till församlingens fortlevnad, till att vi kan fortsätta erbjuda den verksamhet vi har eller till och med utöka den.

Medlemsavgiften gäller ett år från inbetalningsdatumet

Vuxen: 60€

Familj: 120€

Pensionär: 40€

Student/arbetsökande: 10€

Är du medlem deltar du och din familj gratis på våra barngrupper och barnkörer och barnen fikar gratis i samband med körövningar och gudstjänster.

Hör gärna av dig till personalen eller vår kassör Cecilia Winkler om du har frågor!

Vill du stödja församlingen finansiellt?
 Beta in medlemsavgift, kyrkoskatt eller gåva!
 IBAN AT74 1100 0024 1338 7800

KYRKOSKATT

Du som betalar kyrkoskatt till Evangeliska kyrkan i Österrike kan välja att istället betala in skatten till Svenska kyrkan i Wien. Du behöver inte anmäla detta till Evangeliska kyrkan utan det tar vår kassör hand om. Men det är viktigt att du vid inbetalningen anger kyrkoskattenumret som står på betalningsavin från Evangeliska kyrkan namn och adress.

Kyrkoskatten är avdrags- gill upp till ett belopp på 400 Euro. Kyrkoskattsinbetalningar ska anmälas elektroniskt till Finanzamt från och med 2017. Tyvärr har vi i vår lilla församling ingen möj-

lighet att anmäla inbetalningen elektroniskt till respektive Finanzamt. När du deklarerar i Österrike kan du dock lägga till beloppet du har betalat in till Svenska kyrkan i Wien i formuläret L1d.

Har du frågor om kyrkoskatten? Kontakta då gärna vår kassör Cecilia Winkler.

cecilia.winkler@svenskakyrkan.se

ALBERT SCHMIDT

Ett avskedsbrev, hur skriver man ett sånt egentligen? Hur ska man kunna sammanfatta ett helt års upplevelser i bara ett fåtal rader? I skrivande stund så väntar jag på att en sats bullar ska svalna och jag kan liksom inte låta bli att känna en enorm tacksamhet. Tacksamhet för att jag har fått komma hit och jobba här i ett år. Tacksamhet att jag har blivit så väl omhändertagen under detta året. Det har varit ett nöje att få vara med i alla verksamheter och jag är så glad över att jag har fått träffa er alla! Jag kommer att ha med mig så många möten och upplevelser att det kommer att ta ett bra tag innan jag har hunnit bearbeta allt. I skrivande stund är det ungefär 3 veckor kvar innan jag sätter mig på tåget mot Hamburg för

att påbörja resan hemåt. Men på något sätt så känns det inte riktigt som ett avsked. Jag har under detta året verkligen förälskat mig i denna staden med dess omgivning. Av just den anledningen så är detta nog inte ett "hej då" utan snarare ett "på återseende!" Jag vill som avslutning önska er alla en välsignad sommar och höst. Och vill verkligen säga ett stort och genuint tack till alla som jag mött under detta året och som har förgyllt det! Det har varit en fantastisk upplevelse att få ha varit här! Detta året är någonting jag aldrig kommer att glömma!

Önskar er allt gott! Och säger med ett stort leende "På återseende!"

Albert Schmidt

Albert på ett av sina favoritställen i Wien; Hauptbahnhof!

NADJA ERICSON

Jag är en glad 20-åring från Bäckebo utanför Nybro i Småland. På fritiden tycker jag om att spela innebandy och umgås med vänner. Utöver det är mina intressen musik och friluftsliv, såsom vandring, klättring, kajakpaddling, jakt och fiske. Många somrar och vintrar har jag spenderat i Härjedalen där min familj har stuga. Det är en plats som ligger mig varmt om hjärtat. Jag älskar att resa, upptäcka nya platser och träffa människor. Har jag tid över åker jag gärna på äventyr i min skåpbil som jag byggt om till en camper van.

Jag är uppvuxen i Bäckebo församling i Nybro pastorat och som liten sjöng jag i barnkör och var engagerad i olika verksamheter i kyrkan. 2016 konfirmerade jag mig och sedan dess har jag varit väldigt aktiv i Nybro pastorats ungdomsgrupp "Kamraterna". Med Kamraterna har jag varit på många olika läger, däribland tre påskår till kommuniteten Taizé i Frankrike.

2020 tog jag studenten från samhällsvetenskapliga programmet och sommaren efter det jobbade jag på ett café. Sedan bar det av mot Linköping där jag genomförde 9 månaders värnplikt på Helikopterflottiljen. Befattningsutbildningen skedde i Uppsala och min befattning var R3 Fältställningssoldat, vilket innebär att min främsta uppgift var att hålla rent från snö, damm och annat skräp på landningsbanorna på flygplatsen. Detta genom att köra fordon som lastbil med släp, "sop och blås" och hjullastare.

Nadja Ericson, församlingens nya volontär

Efter lumpen jobbade jag en sommar som guide på Europas största Zipline-park utanför Växjö. Det senaste läsåret har jag jobbat som trainee i Nybro pastorat. Som trainee ingår man i ett arbetslag och har vissa fasta verksamheter, samtidigt som man också ska få möjlighet att se kyrkans alla olika verksamheter och arbetsområden. Jag har ingått i barn- och ungdomsarbetslaget och främst jobbat med barngrupper, gemenskapsträffar och konfirmander, men också fått testa på att jobba som vaktmästare, med administrationen och i vuxen-arbetslaget. Det bästa med trainee-året har varit att få träffa människor i olika åldrar med olika erfarenheter, vilket jag lärt mig mycket av. Parallellt med trainee-tjänsten har jag samtidigt läst Kyrkans grundkurs på Sankt Sigfrids folkhögskola.

Till sommaren blir det förhoppningsvis en och annan resa och så ser jag fram emot att i september få ta mig an nya utmaningar som ungdomsvolontär i Svenska kyrkan i Wien. Jag hoppas vi ses till hösten!

Allt gott! Nadja

Adress Gentzgasse 10, A-1180 WIEN Portkod: Sjuttiofemnitioåtta
Telefon se mobilnummer till kyrkoherde och kontor nedan
E-post wien@svenskakyrkan.at
Hemsida www.svenskakyrkan.se/wien
Facebook www.facebook/SvenskaKyrkan.Wien
Bankkonto IBAN: AT74 1100 0024 1338 7800
BIC: BKAUATWW
Bank Austria

Öppettider

Öppet i samband med gudstjänster och aktiviteter.

Besök på andra tider enligt överenskommelse.

Gudstjänster

Söndagar: Högmässa 11:00
Onsdagar: Vespermässa 18:00

För andra aktiviteter se kalendariet i mitten av Wienbladet.

Kyrkoherde

Peter Styrman

mobil 0699-194 772 05
kyrkoherden@svenskakyrkan.at

Kantor

Katharina Hieke

mobil 0699-194 772 15
kantor@svenskakyrkan.at

Volontär

Nadja Ericson

mobil 0699-161 691 08
skutwienvolontar@gmail.com

Ordf. i kyrkorådet

Peter Ahlfont

mobil 0664-801 173 78 03
peter.ahlfont@siemens-healthineers.com

Wienbladet

Medverkande i detta blad:

Katharina Hieke, Anna Jakobson,
Anders Nilsson, Peter Styrman,
Cecilia Winkler

Ansvarig utgivare

Peter Styrman

Fotograf titelsida

Anders Nilsson

Upplaga

750 exemplar